

JUHEND TÖÖANDJALE „TÖÖLE KAASA!” ALGATUSE ELLUVIIMISEL

Järjest enam tööandjaid tunneb puudust kvalifitseeritud tööjõust. Tööturg on muutunud ning tublide ja hakkajate noorte leidmine ettevõtte ridadesse võib kujuneda väga raskeks ülesandeks.

Koolid ja ettevõtted saavad koostöös palju ära teha selleks, et noortel tekiks seos koolis õpitava ning töömaailma vahel. Koos sellega kujuneks arusaam, mis on töö, millised on erinevad ametid ja mis sellega kaasneb ning seeläbi teevad teadlikumaid karjäärivalikuid. Esimesed karjäärialased valikud tehakse juba põhikooli lõpus – valitakse kas ja mida edasi õppida. Seega, mida varem tekib noorel ülevaade töömaailmas toimuvast, seda teadlikumalt oma valikuid tehakse.

„Tööle kaasa!” algatusega liitumine annab tööandjale võimaluse populariseerida oma ettevõtte tegevusvaldkonna ameteid ning tõsta seeläbi noorte teadlikkust erinevatest ametitest ja erialadest, mida tulevikus õppida. Samuti mõjub see positiivselt tööandja mainele, sest noored jagavad oma kogemusi kaaslastega seda nii otsekontaktina, kui ka sotsiaalmeedias. Mida varem tööandja end noortega seob, seda lihtsam on tulevikus uusi inimesi värvata.

Algatusega on võimalik liituda kahel moel. Koolipoolisel initsiatiivil korraldatakse õppepäev kogu klassile. Sel juhul registreerub kool ise. Kui tööandja liitub omal initsiatiivil, korraldab ettevõtte „Tööle kaasa!” päeva oma töötajate lastele ja sel juhul tuleks ettevõttel ise algatuses osalema registreeruda.

Kuna kõikidel lapsevanematel pole võimalik näiteks ohutusest tulenevatel põhjustel oma last töö juurde kaasa võtta, siis võib algatusest osa võtta ka lapse vanavanemad, õed, vennad või teised lähedased sugulased.

Selleks, et algatus „Tööle kaasa!” sujuks, on vajalik eelnevalt planeerida ja läbi mõelda päeva toimumisega seonduv.

1. ETTEVALMISTAVAD TEGEVUSED

- Juhul, kui „Tööle kaasa!” päev toimub tööandja initsiatiivil, siis registreeruge algatusega liitumiseks aadressil www.ettevotlikkus.ee/toolekaasa.
- Teavitage ettevõtte töötajaid algatuse „Tööle kaasa!” toimumisest ettevõttes. Algatus viiakse ellu Hasartmängumaksu Nõukogu toetusel.
- Juhul, kui „Tööle kaasa!” päev toimub tööandja initsiatiivil, siis võite soovi korral edastada töötajatele lapse koolist vabastuse saamiseks kirja näidise.
- Mõelge läbi, kuidas tutvustada lapsele eakohaselt ettevõtte tööd ja erinevaid ametikohti, tööprotsesse ja ettevõtte kui terviku toimimist.
- Mõelge, kas laps saaks jälgida ainult oma vanema tööd või on võimalik lähemalt tutvuda ka teiste ametite esindajate tööga.
- Mõelge läbi, kas lapsel oleks võimalik töö tegemises ka praktiliselt kaasa lüüa nii, et see oleks talle jõu- ja eakohane ning ohutusnõuded ja juhendamine oleks tagatud.
- Kui tegemist on n.-ö. arvutiga tööga, siis mõelge eelnevalt, kuidas lapsele tööd huvitavaks teha kas on võimalik anda talle jõukohaseid tööloike ja ülesandeid, näiteks tutvumine ettevõtte kodulehe ja sotsiaalmeediaga ning nähtust kokkuvõtte ja ettepanekute tegemine).
- Tehke ettevõtte töötajatega kokkulepped, millal ja milliseid tööprotsesse laps jälgida või ise saab.

2. ÕPPEPÄEVA TOIMUMINE

- Soovituslik õppepäeva pikkus on põhikooli 7.-9. klasside õpilastele 4–6 tundi ja noorematele 2-3 tundi.
- Tegevused, mida õppepäeval tööd vaatlevale lapsele pakkuda, võivad olla väga erinevad. Palju sõltub sellest, milline on tutvustatava töö iseloom jne.
- Tegevuste kavandamisel on hea arvestada lapse vanust ja seda, millele laps koolis töömaailma tundma õppides keskendub. Inspiratsiooni pakub järgmine ülevaade:

1.-3. klass	4.-6.- klass	7.-9. klass
Inspireerivad küsimused, millele õpilane võiks vastused saada.		
<p>Mida minu pereliige tööl olles tegelikult teeb?</p> <p>Mille poolest talle meeldib tema töö?</p> <p>Miks see töö on tähtis?</p> <p>Miks seda tööd üldse vaja on?</p> <p>Mida tööl olles tohib teha ja mis ei ole lubatud?</p> <p>Miks peab tööd tehes kinni pidama reeglitest ja kokkulepetest?</p>	<p>Millised oskused on töö tegemiseks vajalikud ja olulised?</p> <p>Miks on vaja nii palju erinevaid oskusi?</p> <p>Kes veel töötavad selles asutuses ja mida nemad teevad?</p> <p>Kas töö mida nägin meeldib mulle, sooviksin sama tööd teha?</p> <p>Kas see töö võiks minu isikuomaduste ja muude eelduste poolest ka mulle sobida?</p>	<p>Millised teadmised ja oskused on töö tegemiseks vajalikud ja olulised? Kuidas neid omandada saab – mida koolis ja mida töö käigus?</p> <p>Milline on selle töö väärtus ühiskonnale?</p> <p>Töö iseloom, töötingimused, töö asukoht – mis nende osas on eripärast? Kas ka mulle võiksid need sobida?</p> <p>Mis on tööleping ja kellele miks seda vaja on?</p> <p>Tööohutus ja tervisenõuded – mis need veel on?</p>
Kindel teadmine päeva lõpuks!		
<p>Palk on tasu tehtud töö eest.</p> <p>Maailm muutub, töövahendid ja ametid muutuvad.</p> <p>Ka täiskasvanud peavad kogu aeg juurde õppima - mida küll?</p>	<p>Head ja kõnekad praktilised näited selle kohta, miks ja kuidas selles töös erinevaid oskusi vaja läheb.</p> <p>Mõistmine, et seadused kaitsevad nii töötajat kui tööandjat.</p> <p>Teadmine, miks ja kuidas hoida oma tervist seda tööd tehes.</p>	<p>Iga töö puhul on vaja teadmisi oskusi ja haridust – see on baas minu võimalustele töömaailmas.</p> <p>Mõistmine, et elukestev õppimine on elamise norm.</p> <p>Teadmine, et iga tööga võivad kaasneda terviseriskid. Mõistmine, et igaüks saab tööd tehes ise oma tervist hoida.</p> <p>Iga töö on väärtuslik ja ma tean, mille poolest on seda minu nähtud töö!</p>

Tutvustage lapsele ettevõtet üldiselt (tegevusvaldkond, mida pakub turule ja miks see oluline on) ning rääkige tööjõuga seonduvast (töötajate arv, struktuur, erinevad ametid jne)

- Tutvustage lapsele erinevaid tööprotsesse ja osakondi.
- Selgitage tööohutusega seonduvat.
- Võimalusel andke lapsele praktilisi tööülesandeid ning juhendage nende täitmist.
- Õpilane võiks täita õpitu mõtestamiseks ka ühe juba valmisolevatest töölehtedest. Soovi korral võite ka ise oma ettevõtte spetsiifikast lähtudes lapsele töölehe luua.

3. TAGASISIDE

- Küsige õpilaselt tagasisidet õpitu ja kogetu kohta. Neil võib olla häid soovitusi ja ettepanekuid, mida näiteks töökeskkonnas ja protsessides muuta. Nooremad lapsed soovivad kindlasti lihtsalt jutustada, mis neile selle päeva juures meeldis.
- Andke tagasisidet koolipoolsele kontaktisikule päeva õnnestumise kohta.
- Juhul, kui algatuses osalemine toimus ettevõtte initsiatiivil, siis palume edastada statistikat osalenud laste arvu kohta ja tagasiside korraldajatele www.ettevotlikkus.ee/toolekaasa kaudu.

TOOLE
KAASA